

Amador Vega, va afrontar la pregunta inaugural: És Verdaguer un místic? Per respondre, Vega va fer un recorregut per la mística europea, la qual va definir com a canvi personal més enllà de la raó. Segons això, Verdaguer no seria pròpiament un místic, ja que el dominava la voluntat estètica i de sentit. D'aquesta manera, Vega assumia les paraules de Pla en dir que Verdaguer «fou un místic molt terrestre», purament simètric. La interessant ponència va obrir un debat encara més interessant entre Vega i Ricard Torrents que va deixar de nou en taules la pregunta recurrent sobre el misticisme verdaguerià.

El nivell de la ponència inaugural va continuar amb la revisió per part de Gerard Horta i M. Teresa Sala de les tenebres entre anarquisme i espiritisme a Catalunya a l'acabament del segle XIX. Més tard, Ramon Pinyol i Pere Quer relacionarien la qüestió amb la valoració anarquista de Verdaguer a partir de la seva mort. L'endemà la ponència de Josep Casals assajava d'analitzar alguns mites i motius representatius de la crisi de l'últim terç del XIX i l'afluència de molts *ismes* en el joc de tensions de la fi de segle. El fascinant plantejament del col·loqui va obrir les portes a comunicacions i ponències de tota mena relatives a la qüestió, amb intervencions que arribaven d'Astúries (Juan Carlos Busto Cortina), de Galícia (Dolors Perarnau), de Califòrnia (Ronald Puppo), de Harvard (Maria Dasca), de Reims (Eliseu Trenc), o del territori català (Lurdes Malgrat, M. Carme Barceló, Catalina Mir, Albert Tomàs, Llorenç Soldevila, Mia Güell, Ricard Giramé, Núria Camps, M. Àngels Verdaguer, Roger Canadell, Irene Gras, Arnau Vives, Anna Llovera, Josep Camps, Juan Cristóbal Marinello). Ricard Torrents, amb *La poesia il·luminada i lluminosa de Verdaguer*, va ser el darrer ponent a Folgueroles.

Tres dies de congrés van quedar curts per tractar el periple d'autors liberals, com Manuel Antonio González Álvarez, o d'escriptors, com Diego Ruiz o Josep Plana i Dorca, o d'escriptors orientals, com Tagore; per analitzar els periòdics anarquistes, com *La Revista Blanca*; o per tractar l'anàlisi de la neurastènia i idees trabucades; així com per estudiar versos maragallians i aprofundir en Verdaguer, en especial en relació amb la seva sensibilitat floral, amb la natura i l'idil·li místic i modern. Sens dubte, el congrés va centrar-se en un aspecte que en l'actual societat líquida, transnacional i postmoderna torna a ser vigent. L'ampli ventall d'estudiosos en els comitès organitzador i científic, amb representació de bona part de les universitats del Principat i d'algunes d'uropees, així com el bon planter jove d'intel·lectuals que agafen el relleu als seus mestres subratllen l'encert del col·loqui. Verdaguer continua sent provocador i actual. Si es manté aquesta tensió, el col·loqui i la figura de Verdaguer tindran llarga vida. Que així sigui.

Josep Maria SUCARRATS VILÀ
Universitat Oberta de Catalunya
Universitat de Vic

Conferència de Fabrici Corrons intitulada «Bon cop de gag, defensors de la terra! Resistència i humor a la catalana» (15 de novembre de 2017). — En el marc del Duoc (Dimecres universitaris d'occità i de català a l'Hostal d'Occitània), el dimecres 15 de novembre de 2017, F. Corrons que és *Maître de Conférences* en llengües i cultures catalana i castellana a la Universitat de Toulouse II Jean Jaurès va pronunciar la seva conferència projectant a la pantalla el text i comentaris corresponents. En la seva introducció, declarava «En aquest *stand-up* acadèmic, on hi haurà potser sorpreses (*de per riure*) proposaré una reflexió sobre l'humor com a expressió i estratègia de resistència en el context identitari i social català. Intentaré modestament demostrar-vos com pot sorgir un atac de riure a Catalunya, de l'exposició verbal i gestual a la consciència aguda de la necessitat d'exhibir el fet diferencial». Precisem que F. Corrons és especialista del teatre català sobre el qual va redactar la seva tesi doctoral.

El conferenciant va recordar que, del moment actual al passat, hi ha un humor ben arrelat a Catalunya. Començant per l'actualitat, ens va presentar el programa televisiu Polònia (i "la seva visió sardònica"), després els anys 1980-1990 amb els espectacles de La Cubana; igualment, es van veure «les estratègies d'humor sota Franco» (cf. *El retaule del Flautista* de Jordi Teixidor; també es van recordar «les manifestacions pre-franquistes de sarcasme amb denominació d'origen (la premsa *Cu-cut!*, el teatre de Serafí Pitarra)».

El conferenciant va projectar un vídeo amb Franco i la rumba catalana, l'autoderisió amb les figures d'Oriol Junqueras i Carles Puigdemont i un altre vídeo amb Puigdemont ben real acomiadant el programa. L'emissió del 2 de novembre del 2017 de *Polònia*, que no va ser emesa, s'hi veuen els bastidors amb les cares dels responsables polítics.

Detallant encara: amb Julio Iglesias, paròdia pels tres actors que ballen, és paròdia pel cos. La companyia La Claca reprèn *Ubu roi* tres anys després de la mort de Franco. Els Joglars (Albert Boadella excatalanista) van estar empresonats i exiliats. El *Cu-Cut!* Amb els seus locals destruïts. *La Campana de Gràcia*, revista que va ser assaltada per l'exèrcit espanyol. També *El be negre*, *L'esquella de la torratxa*.

A tall de conclusió, F. Corrons insisteix sobre la gran popularitat de l'humor a la catalana.

Michel CAMPRUBÍ

Commemoració del centenari d'Enric Moreu-Rey a la Universitat de Barcelona (30 de novembre de 2017). — L'any 2017 es complia el centenari del naixement del Dr. Enric Moreu-Rey, filòleg, historiador, poeta, professor de la Universitat de Barcelona, i fundador i ànima de la Societat d'Onomàstica fins a la seva mort el febrer de 1992 (de manera que es complia també el vint-i-cinquè aniversari del seu decés). Amb motiu d'aquesta doble efemèride va tenir lloc una commemoració protagonitzada principalment per l'esmentada Societat d'Onomàstica i per la Facultat de Filologia de la UB, però també per la mateixa família (descendents) de Moreu, que va compartir —amb un interessant pròleg al mes d'agost en forma de taula rodona sobre onomàstica amb motiu de la festa major de la Sala de Comalats, el llogaret del terme de Passanant (Conca de Barberà) on la família feia i fa estada— una triple i coincident presència pública, centrada vers el mes de novembre i més en concret en el dia 30, festivitat de Sant Andreu (bo i tenint en compte que Moreu-Rey era nat a Sant Andreu de Palomar i ho solia remarcar, junt amb els seus lligams amb el Vallès, el Maresme o la Baixa Segarra).

Aquell dia va tenir lloc un acte acadèmic en record de Moreu-Rey, a l'Aula Joan Maragall de la Universitat, en què van participar, sota la presidència de la secretària de la Facultat de Filologia, Dra. Meritxell Blasco (en representació del degà), el president de la Societat d'Onomàstica, Dr. Joan Tort, i dos membres més d'aquesta entitat (Jordi Mir, darrer testimoni de la primera jornada d'Onomàstica, precisament a la Sala de Comalats, l'any 1973, i Albert Turull, coordinador de la revista *Noms*), i, per part de la Universitat, dues professores (Dra. Anna M. Mussons i Dra. Lídia Anoll) que havien estat deixebles i col·legues de Moreu-Rey, a més del veritable impulsor de l'acte, el Dr. José Enrique Gargallo, de la mateixa Facultat (i membre també de la Societat d'Onomàstica i de la Secció Filològica de l'IEC, com l'esmentat J. Mir). Va cloure la sessió, abans de la interpretació de tres cançons per part de la Coral de la Facultat de Filologia, la filla de l'homenajat, Núria Moreu Huet, qui va agrair amb emoció, de part de tota la família, les paraules, els records i les valoracions que tots els intervinents hi havien aportat.

Paral·lelament, i impulsada per les mateixes persones i institucions amb el suport de la Biblioteca de Lletres de la UB, es va organitzar una exposició sobre Moreu-Rey, amb material principalment bibliogràfic però també reproduccions de fotografies (la majoria cedides per la família) i, fins